

Roos Ament met de fotocollage van Ethiopië en het logo van haar nieuwe stichting, „Opleiden verloskundigen is geen druppel op de gloeiende plaat.”

FOTO KEES BLOKKER

Roos Ament bestrijdt moedersterfte in Afrika met het opleiden van verloskundigen

Verliefd op Ethiopië

DOOR FRANK BUURMAN

CASTRICUM - „Als je mensen vertelt dat er jaarlijks 536.000 moeders op de wereld sterven aan de gevolgen van een bevalling, is dat moeilijk te bevatten. Maar als je iets kan doen om een aantal van die moeders te redden dan vind ik dat geen druppel op de gloeiende plaat”, zegt Roos Ament uit Castricum. Zij zet zich als verloskundige in voor de derde wereld. Want 99 procent van de overleden moeders komt daar vandaan.

Onlangs heeft Roos de stichting 'Adopteer een vroedvrouw' opgericht die studiebeurzen verstrekt aan vrouwen en mannen die in Ethiopië tot verpleegkundige of verloskundige worden opgeleid. Ze kent het land goed, want ze heeft er lang gewoond. „Ik heb voor 1990 eerst twee jaar in Oeganda gewoond en gewerkt, daarna zes jaar in Ethiopië. Met mijn man. We werkten onder meer voor Artsen zonder Grenzen, hij zorgde voor de logistiek. Twee van onze dochters zijn in Ethiopië geboren. Ik spreek ook heel behoorlijk Amhaars, de nationale taal. Vanwege de kinderen zijn we uiteindelijk teruggegaan naar Nederland. Maar ik sluit niet uit dat we in Afrika waren gebleven als er geen kinderen waren gekomen. Het is prachtig daar, en er is nog zoveel te doen.”

Roos Ament laat een fotocollage zien van het Afrikaanse landschap en de mensen. „We zijn echt verliefd op Ethiopië, ik keer er nog regelmatig terug. Het was enorm wennen toen we in Castricum gingen wonen. Ik heb zelfs bewust gaan werken

PASPOORT
Wie: Roos Ament (49)
Wat: Docente verloskunde
Waarom: Heeft de stichting 'Adopteer een vroedvrouw' opgericht

in een praktijk in Haarlem Spaarnwoude, ik had behoefte aan een grotere mix in populatie en nationaliteiten.”

In de twintig jaar dat ze verloskundige is heeft Roos Ament duizenden kinderen op de wereld gezet. Tegenwoordig geeft ze les aan de opleiding kraamverzorgenden bij onder meer het Nova College. „Ook heel erg leuk om te doen. Maar Afrika blijft trekken.”

De gezondheidszorg in Nederland is zo goed dat bevallingen vrijwel altijd gladjes verlopen. „Ik heb in twintig jaar tijd zelfs nog nooit meegemaakt dat de moeder overleed. Dat is in Afrika wel anders. In Ethiopië sterft een op de 22 vrouwen aan de gevolgen van zwangerschap en bevalling. En dan wil je niet weten wat er gebeurt met de baby's die, als ze het overleven,

zonder moeder verder moeten. Dat loopt dan ook vaak slecht af”, weet Roos Ament. „Eén van de mannen in opleiding, een derde deel van de verloskundigen is man, vertelde mij dat zijn moeder bij de bevalling was gestorven. Hij had het gered zonder moeder. Dat had hem wel gemotiveerd om dit werk te gaan doen, dat is dan prachtig om te horen.”

Stelsysteem

Het Nederlandse systeem van verloskundigen die helpen bij thuis bevallen blijkt uitstekend bij Afrikaanse landen te passen. „Ethiopië is een enorm land met tachtig miljoen inwoners. De problemen zijn er vooral op het platteland. De vrouwen bevallen meestal alleen in een hutje en dan moet je maar hopen dat het goed komt. Mensen moeten dagen lopen om bij een verharde weg te komen, en dan is het wachten op een bus die richting het ziekenhuis gaat. Als er bloedverlies is bij de zwangerschap of na de bevalling, of andere problemen, dan ben je dus altijd te laat.”

In Nederland zijn ziekenhuizen altijd dicht in de buurt, in Ethiopië is daar geen sprake van. „Maar in Nederland was het in vroegere tijden ook niet zo best geregeld, dat heeft zich geleidelijk ontwikkeld.” In Ethiopië wordt een opleiding tot verloskundige gegeven in het St. Luke's ziekenhuis in Wolisso, een stad op 120 kilometer

van de hoofdstad Addis Abeba. De kosten van de driejarige opleiding bedragen 3500 euro per student. „Studenten verplichten zich om op het platteland te gaan werken. Anders heeft het hele project nog geen zin. Het gebeurt helaas maar al te vaak dat goed opgeleide mensen vertrekken naar het buitenland, bijvoorbeeld de Verenigde Staten. Daar hebben ze dan een mooi inkomen waarmee ze dan bijvoorbeeld hun familie kunnen ondersteunen, maar de gezondheidszorg in Ethiopië heeft daar niets aan. Die mensen keren vaak niet meer terug, bouwen een nieuw bestaan op. Eigenlijk zou de westerse wereld zich moeten realiseren dat je een land niet zomaar zou moeten beroven van zijn best opgeleide mensen”, vindt Ament.

Kaleab

De huidige regering van Ethiopië wordt gesteund door het westen, dat liever geen communistische dictator meer ziet zoals Mengistu. „Maar van een echte democratie kun je niet spreken. Er is nog wel censuur. Maar het is in ieder geval nog beter dan een burgeroorlog met alle ellende die dat met zich meebrengt.”

Met de komst van de Ethiopische kapelaan Kaleab naar Castricum kwam een nieuwe connectie tot stand. „Ik ben meteen kennis gaan maken omdat hij ook projecten in zijn geboorte-

land ondersteunt, met onder meer zijn teamgenoten van voetbalvereniging DEM in Beverwijk. Het mooie is dat de veteranen van DEM Zaterdag besloten hebben twee studenten voor een bedrag van 7000 euro te ondersteunen en daar ben ik erg gelukkig mee.”

Hoe ver het met de stichting zal gaan is nog niet aan te geven. „We willen in eerste instantie vijf mensen opleiden, dan tien, vijftien. Eventueel kunnen we het project uitbreiden naar andere Afrikaanse landen. Het hangt allemaal af van de sponsors die we kunnen krijgen. Voor een relatief klein bedrag kan al een verloskundige worden opgeleid, dus we hopen ook kleinere sponsors, zoals verenigingen, te kunnen interesseren voor dit goede doel.”

Roos Ament zal regelmatig naar Ethiopië gaan om nog wat aanvullende lessen te geven en de voortgang van het project te controleren. „De opleiding wordt dus ter plaatse gedaan, en ik heb er goede ervaringen mee. Het geld komt heel direct op de goede plaats terecht, het wordt niet geïnvesteerd in de auto van de directeur of zoiets”, verzekert zij.

De stichting is te vinden op de website <http://adopteereenvroedvrouw.org>. Het is ook mogelijk het project direct financieel te ondersteunen. Het rekeningnummer is 39.03.24.280 van de Triodosbank, ten name van Stichting 'Adopteer een vroedvrouw' te Castricum.